

LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO ECHO.

Partinis Lietuvių laikraštis
Semanario Lithuano Independente
Lėidžia K. UCKUS
JOSÉ LEITE DE SALLES
Redactor—Chefe
Redakcijos ir Administracijos adresas:
S. Paulo R. da Moóca, 1721

10-ti metai

Brazilija — São Paulo 1939 m. Rugpjūtis — Agosto 19 d.

Nr. 35 (482)

Lietuva be Klaipėdos

Lietuva yra maža, bet draugiška šalis. Pustrečio milijono gyventojų šalyje matome tyliąją dramą didelių pastangų, po kiek daug istorijoje jos politiniame ir ekonominiame gyvenime smūgių, pakilti ir sukurti valstybę.

Pasakyti Lietuvai be Klaipėdos - tai dar nenusako to smūgio, kuri Lietuvai apturėjo Butų labainevykes palyginimas, jei sakytume, kad Nev Jorko estadas neteko Nev Jorko miesto ir tt. Vadinasi, Lietuva daugiau neteko prarsdama Klaipėda, negu Amerikos J. V. Nev Jorko estadas būtų netekęs pasaulinio milžino - Nev Jorko.

Klaipėdos krašto problemas šiandieną jau nėra ta prasme, kokia ji buvo keletą metų. Kas ilgus metus buvo lyg „parako baška“ Europoje, šiandieną priklauso tretiajam reichui. Ką sukure Versalio traktatas, atiduota Hitlerio reikalavimams. Geriau sakant, sugriauta Hit-

leriui reikalaujant.

Po ilgus metus ir Klaipėdos krašto netekimas sugriovė 99 procentus Lietuvos industrijos.

Reikia atminti, kad Lietuva yra neturingas kraštas, savo egzistencija ji pradėjo po Didžiojo karo sunkių kovų ir nenuilstamų pastangų sukurti savo valstybę ir apsaugoti jos nepriklausomybę. Dėl to ji ir ginklavimuisi išleidia apie 40 procentų savo pajamų.

Iki paskutinių dienu Lietuva dėjo savą kapitalus Klaipėdos kraštan, nes visi tikėjo, kad šitas kraštas liks Lietuvos priklausomybeje. Lietuva siuntė pinigų kelių statybai, mokyklų steigimui ir kitiems pagerinimams. Ir tas viskas atiteko vokiečiams. Nors pastarieji rodo norą kooperuoti su Lietuva, su lietuviais, bet lietuviai gyliai jaučia savo žirdyje šią žaizdą. Sioji žaizda lietuvų tautoje dar ilgai bus gyva.

Siurpi oro lėktuvo katastrofa

Pereito sekmadienio vakare ivyko šurpi oro lėktuvo „Panair“ katastrofa, kuriuo važiuo 12 keleivių ir 4 lėktuvo igulos. Tik du asmenys išsi gelbėjo, kiti žuvo visi. Katastrofos priežastis dar neišaiškinta. Nelaimė ivyko 16 val. ir 50 minučių. Lėktuvas lėkė žemai virš Rio de Janeiro miesto. Tuo metu ant aikštės Maua, prie uosto, buvo daug žmonių ir šėke lėktuvo skridimą kurie tvirtina, kad lėktuvas lėkė tik 20 metrų aukštumoje ir atrodė, nevaldomas. Pralekes lėktuvui uostą, jis atsimuė į salos Ilha das Cobras uostą, liepsnuose krito žemėn.

Uostė buvusios valtyš tuo jaus išplaukė pagalbon. Be to, pagalbon išplaukė karė laivas „Parahyba“ ir rebocadoriai „Laurindo Pitta“ ir „Tenente Claudio“, jurininkai, uosto policija ir muitinės tarnautojai.

Trys lėktuvo keleiviai rasti dar su gyvybės žymėmis ir

tuojaus nugabenti į Ilha das Cobras ligonine. Tai buvo Oswaldo Hirth, Mario Lyra ir Anthon Omunsen. Pastarasis tuo jaus mirė.

Visų žuvusiųjų lavonai buvo nugabenti į jurininkų lavonine ir iš ten nuvežti į policijos kapus.

Sudužęs lėktuvas vežė šiuos keleivius: James Rogers ir Roberto Landman iš Miami, Evaristo Miranda, Osvaldo Hirth Anthon Omunsen, iš Recife, Emanuel Veleziza, Mario Souza Lyra, Paulo Levy ir Edgard Oliveira isėde iš Bahia. Alberto de Oliveira Santos ir jo žmona isėde iš Vistoria.

Isėde igulą sudarė tie: Adison Pearson, viršininkas, George B. King, pilotas, Russel Jenkins - telegrafistas ir Julio

Trugillo - lakunas.

Tiki šiolei nieko pazityviaus apie šia nelaimę nepasisekė išaiškinti. Spėjama kad buvo padaryta klaida viršininko, Taip manoma, kad norėdamas nutupdyti lėktuva, dėl migloti oro nepastebėjo uolos i kurią atsimuše lėktuvas.

Atatinkamos civilinės aero nautikos istaigos veda tyrinėjimus.

Sudužęs lėktuvas buvo hydro-lėktuvas „Sikorsky S. 49“ „Baby Clipper“ tipo ir priklausė Pan American Airvaiys bendrovei. Padaryti nuostoliai iki 5 tukstančių kontu (penkis milijonus milžėisų). Visi keleiviai buvo apdrausti po 100 kontų kiekvienas ir lėktuvo igulos žmonės po 200 kontų kiekvienas.

Lituania sem Memel

KAUNAS, 9 (Associated Press)— A Lituanija è un pequeno, mas corajoso pais. Aqui se ve o drama de esforços silenciosos mas pertinazes, de uma nação de 2.500.000 de habitantes, para se reerguer após ter sofrido rudes golpes na sua estrutura politico-economica.

Não basta anunciar a perda de Memel. Isto não retrata o golpe desferido ao pequeno pais. Uma comparação fraca seria a do Estado de Nova York perder a cidade de Nova York, ou Marylanda perder Baltimore, ou Minnesota ter de entregar a zona industrial de Twin Cities (Minneapolis e St. Paul).

Hoje não existe mais um „problema de Memel“, no antigo sentido da palavra. O que foi, durante muitos annos um destacado „batrill de pólvora“, na Europa, éa gora parte irto grante do Terceiro Reich. O que foi criado pelo Tratado de Versalhes foi entregue ás exigencias de Hitler.

Durante muitos anos os lituanos dispenderam prodigamente dinheiro, energias e entusiasmo na construção de Memel. Quando Hitler desembarcou de um navio de guerra em Memel, na primavera passada, os lituanos se despediram com completa desillusão de uma ared que representava: 1(Vinte e oito por cento da produção industrial da Lituania; 2(o escoadouro de 80 por cento do intercambio com o estrangeiro do pais; 3(o ponto central, em diversos aspectos, do desenvolvimento da Lituania como nação.

Quanto a Lituania perdeu realmente, è uma questão ainda embaraçada em todas as complicações da liquidación dos interesses financeiros. No que concerne ao comercio estrangeiro e marinha mercante, existem duas zonas livres para a

Lituania, no porto de Memel. Os investimentos publicos e oficiais em Memel foram calculados em 16,000.000 de dolares e os privados em 64.000.000 dolares. Esses investimentos não foram perdidos por completo. Mas uma grande parte o foi. O menos que se pode dizer è que a perda de Memel representa, para a Lituania, um golpe economico severo, e os lituanos dizem que, em algumas industrias, atinge 99 por cento.

Deve-se considerar que a Lituania è um pais nobre, que iniciou sua existencia nacional após a Grande Guerra, originando-se de uma luta, após ter sido pilhada e saqueada em todas as direções, um pais que está hoje dispendendo cerca de 40 por cento de suas rendas em armamentos, num esforço para manter a sua independencia.

E, até o ultimo momento, segundo parece, havia uma convicção profunda na Lituania de que Memel permaneceria sob a soberania lituana. Somente poucos dias antes de ter feito suas exigencias, um orgão de alto preço foi instalado no novo conservatorio lituano de musica, em Memel. Durante os anos passados, a Lituania enviou muito dinheiro Memel, para a construção de estradas, escolas, casas para operarios, melhoramentos portuarios. Uma magnifica rodovia foi construida ligando Kaunas a Memel.

Os alemães estão mostrando predisposição para cooperar, agora, para estimular o comercio lituano. Mas os lituanos ainda sofrem e sofrerão, por algum tempo, a perda de Memel.

(da „A Gazeta“)

GRAVE DESASTRE COM UM TREM DE PASSAGEIROS NOS ESTADOS UNIDOS.

Reno, 13 („Reuter“)

O trem expresso „City of San Francisco“, de linhas aerodynamicas, que viajava de Chicago para São Francisco, desdarrillou hoje, quando passa por uma ponte, situada a 27 kilometros da cidade de Carlin, no Estado de Nevada. As primeiras noticias do grave desastre revelam que 19 pessoas pereceram 61 ficaram feridas e numerosas outras ainda não foram encontradas. Sabe-se, até agora, que dos 19 mortos, 10 eram cosinheiros, copeiros e outros serviaes do expresso, que se encontravam no carro restaurante. Este cahiu ao rio de uma altura de 30 metros aproximadamente. Os outros nove mortos eram passageiros que dormiam quando se verificou o desastre. O machinista que escapou illeso por um verdadeiro milagre, declarou depois do desastre, que examinara detidamente a linha, verificando que, em certo trecho da estrada ainda sobre a ponte, a bitola havia sido diminuida. Na sua opinião tal acto fora praticado por mãos criminosas, que pretendiam o descarrilamento do expresso.

EMBARQUES DE CARVÃO POLONEZ PARA A RUSSIA.

VARSOVIA, 14 (H.)

As relações commerciaes da Polonia com a Russia desenvolvem-se normalmente. Varios cargueiros sahiram de Gdynia ha alguns dias, com um carregamento de 900 mil toneladas de carvão polonez para as industrias sovieticas.

Até o presente o governo russo comprou a Polonia cabos electricos no valor de 8 milhões de zlotis.

Gravissimo desastre com um Hydro-Avião

Impressionante accidente necroterio da Policia.

Occoreu domingo á tarde com o avião da Panair „Baby Clipper“, que conduzia 12 passageiros: Henri May Eddy, srs. geiros e 4 tripulantes. Apenas duas pessoas se salvaram, tendo as demais perecido. As causas do desastre não foram ainda apuradas. Sabe-se que o piloto atendendo o desejo de varios passageiros que não conheciam o Rio, voara sobre a cidade de Cerca de 16 horas e 50 minutos procurou pousar, quando se verificou o sinistro varias pessoas que se encontravam na praça Mauá affirmam que o aparelho, quando passou junto ao caes, achava-se a uma altura de 20 metros, desgovernado. Logo depois vinha bater violentamente no dique „Rio de Janeiro“, na Ilha das Cobras.

O avião envolto em chamas cahiu ao mar.

Todas as embarcações que se encontravam nas proximidades foram emmediatamente soccorro, ao mesmo tempo que da Ilha das Cobras partiam auxilios assim como de bordo do contratorpedeiro „Parahyba“ e dos rebocadores „Laurindo Pitta“ e „Tenente Claudio“. Lanchas do corpo de marinheiros, da Policia Maritima e da Alfandega tambem accorceram ao local.

Tres dos passageiros, do aparelho foram retirados ainda com vida e conduzidos por uma das embarcações para o Hospital da Ilha das Cobras, em Trinidad, escalando a se-Eram os srs. Oswaldo Hirth, Mario Lyra e Anthon Omunsen. Este, que era funcionario da Panair, veiu a fallecer pouco depois.

Iniciou-se em seguida a retirada dos corpos que foram levados para o necroterio do Hospital da Marinha, de onde mais tarde foram removidos para o

O avião sinistrado trazia a seu bordo os seguintes passageiros: Henri May Eddy, srs. geiros e 4 tripulantes. Apenas duas pessoas se salvaram, tendo as demais perecido. As causas do desastre não foram ainda apuradas. Sabe-se que o piloto atendendo o desejo de varios passageiros que não conheciam o Rio, voara sobre a cidade de Cerca de 16 horas e 50 minutos procurou pousar, quando se verificou o sinistro varias pessoas que se encontravam na praça Mauá affirmam que o aparelho, quando passou junto ao caes, achava-se a uma altura de 20 metros, desgovernado. Logo depois vinha bater violentamente no dique „Rio de Janeiro“, na Ilha das Cobras.

Nada de positivo está até agora apurado sobre as causas do accidente; attribuem-nos ao piloto Pearson, que era entretanto aviador experimentado. Presume-se ainda que elle dedades foram emmediatamente pois de parados os motores, da da a má visibilidade, não pode evitar que o aparelho fosse chocar-se de encontro ao dique.

As autoridades da Aeronautica Civil investigan a respeito.

O aparelho sinistrado era um hydro-avião „Sikorsky S. 49“, typo „Baby Clipper“, pertencente á Pan American Airways. Sob a matricula „N. C. 16.933“ fazia a linha internacional dessa empresa. Deixando a base em Miami atracara Hospital da Ilha das Cobras, em Trinidad, escalando a se-Eram os srs. Oswaldo Hirth, Mario Lyra e Anthon Omunsen. Este, que era funcionario da Panair, os prejuizos sofridos pelo accidente brçam em 5 mil contos de reis.

Os passageiros estavam segurados em 100 contos cada um e os tripulantes em 200 contos.

TO TARYBOS
i diene, 20 val
ilijos Lietuvių
ntro Tarybos
rybos atstovai
ti.
ntro Tarybos
rmininkas
ABAVICIUS
iti i redakcij
kelu.
ENESNTOS
i vidname
rašyta, kad te
a daves Lietu
jai 5.000 ply
klos statybai.
žinoti, kur jos
vių e-ga ity
jusi. Taip ide
su ta ame
ria Lietuvių
vadai taip t
si ir kaip su
stais žmonėm
lai padovano
y butu žinoti
su tuo sklypo
plybos duotė
p nėra taip
pia po siomė
lfa Nr. 4 ?
RULFURIS
d snas spandė
i, tas klydė
teis buna idė
uja. Pereitė
nėn. Pasaulis
Vancevičius,
rkumu eis
statyba Bėn
icevičius tadė
mokyklą V
s. Sitis rumė
vi dar pere
ėjo mėn. net
jau buvo ž
aip radė patė
i. O šiandien
i turėsimas
encivičius Au
nėra, taip e
u lietuvims
is nemais, to
tininkai garė
lrgi neidome
F tie plingė
Kr-kes.
kata
F-tio ysi)
ika gimintė
iskia nuostolė
stoliu nebute
kad ju me
itės veėio li
mi salinkite
išaukie &
tes prietas
Inti. Vengkitė
prižiurėkite
aip darydami
site skausmę
e sunkiai ut
bet kartu ut
gyvenimė.
jantiems
aityti
tre pusi.)
einandis me
Renkant rei
kad i parinkė
audam, ligotu
o sveiku sky
auga daugias
os daugias
temės arba
tarpu apie 15
skelbimo de
1939.

LIETUVOS NAUJIENOS NOTICIAS DA LITUANIA

SIEMET BUS GERAS MEDAUS DERLIUS.

Sausra nustelbė laukų darlingumą, todėl laukiama gero medaus derliaus. Per kelias savaites iš Sodybos ūkininkai nuėjo pirkti apie 10 tūkst. kg. korių. Toki korių kiekį ūkininkai kitais metais nupirktavo tik per apskritus metus.

Sodyba jau organizuoja medaus supirkimą, kuri numato eksportuoti į Ameriką, Angliją, Šveicariją ir Vokietiją.

KLAIPĖDIEČIAI KARIUOMENEN.

„M. D.“ pranešimu, karinės prievolės šaukiami visi klaipėdiečiai pradėdami 1906 m. gimimais ir baigiant 1920 m. Pradedami imti liepos 7 ir baigs liepos 12 d., o antrą partiją nuo rugpjūčio 8 ligi rugsėjo 9 d.

KURSAI ŠLIMININKEMS.

Zemės Ūkio Rūmai rengia Maziškiuose trijų mėnesių namų ūkio kursų moterims. Kursai prasidės rugpjūčio 1 d. Kursuose praktiškai ir teoriškai bus mokoma: virimo, kepimo, konservavimo, skalbimo, rankų darbų ir kitu šeiminkams naudingų daiktų.

PAKILUSI ŽEMĖS VERTĖ

Kaip paskutinieji Centralinio Statistikos Biuro paskelbti duomenys rodo, paskutiniąsias metais yra gerokai pakilusi žemės vertė. Kai 1937 m. I rušies ha buvo kainojamas 660 litų, praėjusiais metais buvo kainojama 714 litų o šiais metais jau 799 litus. II rušies ha vietoje 1937 m. buvusių 500 litų šiemet kainojamas 610 litų ir III rušies vietoje 350 litų 446 litus. Atitinkamai yra pakilusi ir žemės nuoma. Jei 1937 m. už ha su trobesiais vidutiniškai nuomos buvo mokama po 38 litus, tai šiemet po 47 litus.

NUBAUSTI VOKIEČIAI UZ NELEGALU SUSIRINKIMA.

Ariogalos miestelyje, evan gelikų-liuteronų parapijos salėje prieš kuri laiką įvyko nelegalus vokiečių susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 15 žmonių. Nelegalų susirinkimą sušaukė ir jam vadovavo Ariogalos evangelikų liuteronų parapijos kantorius J. Parysas. Be to, susirinkime kalbėjo vokiečių kultuverbando kė dainių skyr. pirm. Henighauzenas.

Kėdainių apskr. virš. išdurojes šia byla, J. Parysą ir R. Henighauzeną už nelegalų, be leidimo padarytą susirinkimą nu baudė po 500 Lt. pinigines baudas, arba jos nesumokėjus, po 1 mėn. arešto. Be to, tokiomis pat baudomis nubausti Ariogalos evangelikų-liuteronų parapijos k-to nariai K. Bodendorfas, A. Kvandtas ir A. Bodendorfas, kurie davė tam susirinkimui parapijos sale.

ŪKININKAI PAS MINISTRIUS.

Liepos 10 d. lankėsi pas ministrą pirmininką, žemės ūkio ir finansų ministrus ūkininkai iš Siaulių, Rokiškio, Zarasu, Utenos, Sakų Alytaus ir Vilkaviskio apskr. Ūkininkai pageidavo, kad būtų leidžiama ir padedama kooperatiškai sutvarkyti patiemams ūkininkams linų apdirbimą bei prekybą, leisti ūkininkams organizuotis, peržiūrėti miško reikalus.

ISKILMINGAI PAMINETAS PIRMOSIOS KARO MOKYKLOS LAIDOS DVIDESIMTMETIS.

Liepos 6 d. suėjo lygiai 20 m. nuo pirmosios mūsų Karo mokyklos karininkų laidos. Iš viso pirmąją laidą baigė 96 žmonės, 6 jų garbingai žuvo kovų laukuose: j. leit. Jurgis Sidaravičius, j. v. Seraf Ozeis, j. leit. Pranas Telksnys, j. l. Jonas Stapulionis, j. l. Kazys Matulaitis ir leit. Aleksandras Urbelis. Kariuomenėje mirė 3 o atsargoje 2 tos laidos karininkai. Vienas dingo be žinios. Taigi, gyvųjų dar yra 84. Tarp kitų pirmojo laidoj buvo ir dabarimis min. pirm. ats. brig. gen. Jonas Cernius.

Liepos mėn, 6 d. dvidešimtmečio sukaktis buvo labai įskilmingai paminėta.

PRAMONĖS SPECIALISTAI

Siuo metu mūsų cukraus pramonėje, kuri yra palyginti dar visai jauna, paliko jau tik vienas svetimšalis specialistas, visi kiti jau yra savi žmonės. Akc. „Lietuvos cukraus“ bendrovė savo lėšomis prisideda prie savų reikalingų specialistų pasiruošimo. Tuo reikalu pernai bendrovė vienam asmeniui suteikė stipendiją suteikiama ir šiemet vienam ligšioliniam lėšas drovėms tarnautojui.

MOTERŲ EUROPOS KREPŠINIO PIRMENYBES BUS. KAUNE.

Neseniai Kaune buvo III-čiosios Europos krepšinio pirmenybės. Dabar, kaip pranešama, 1940 metais Kaune busiančios suruoštos ir moterų krepšinio pirmenybės. E. K. K. Rūmų jau yra gautas sutikimas.

Apie tai, kad Lietuva sutinka praveisti pirmenybes, jau pranešta ir pasaulinei krepšinio sąjungai.

RAJONINIŲ DAINŲ DAINAVIMAS RUOŠA.

Liet. muzikų d-ja šiuo metu darbu plane buvo numatęsi suruošti tris rajonines dainų šventes—dienes Rokiškyje, Alytuje ir Siauliuose. Tačiau dėl lėšų stokos ir dėl gausių provincijoje šaulių šventė dainų švenčių ruoša susitrukdė. Liet. muzikų d-ja šia vasara yra numatęsi suruošti bent vieną rajoninę dainų dieną. Toji dainų šventė — diena greičiausia bus ruošiama Alytuje.

KLAIPĖDOS LIETUVIŲ DVARAI PRADEDA PEREITI Į VOKIEČIŲ RANKAS.

Medikų dvaras (Plikiu apylinkėje) perėjo į vokiečių rankas. Jo savininkas Pašys gavo 209 tūkst. sidabro litų, kuriuos išsivežė automobiliu į Lietuvą. Be to, pirkėjas turėjo sumokėti baudą sumoje 60 tūkst. markių už sutarites nesilaikymą.

Kiškėnų dvaro savininkė Barauskienė taip pat pardavė dvarą už 120 tūkst. litų. Pinigai buvo išmokėti sidabro litais ir išvežti iš Vokietijos. („ZP.“)

BUS EKSPORTUOJAMOS UOGOS IR DARZOVĖS.

Si rudenį Sodyba supirki

nės sodų ir miško uogas ir smulkiausias daržovės. Jau šiomis dienomis bus pradėta supirkinėti melynės, kurių derlius šiemet vidutinis. Uogos ir daržovės bus eksportuojamos masiškai — neapdirbtos į Vokietiją.

LIGONINEMS STATYTI DUOS PARAMA.

Vidaus Reikalų Ministerijos samatoje Seimui padarė 165 tūkst. Lt. papildymą įvairioms statyboms remti, iš tų pinigų bus paremiamos statomos Raseinių, Mariampolės, Mazeikių Tešų ir kitos ligoninės. Raseinių ligoninės namai pastatyti, dabar daromi vidaus irengimai. Rudeni ligoninė jau bus perkelti į naujosius namus.

Ar bus karas?

Šiandien, kai du žmonės susitinka ir pradeda kalbėtis, tai pirmas klausimas bus, jei ne apie orą, tai apie karą. Kiekvienas klausia: „Ar bus karas?“ — ir tikisi, kad kas nors iš klausimų gali atsakyti.

Už tai, kad karas bus, kalba šios aplinkybės. Viena, visos valstybės ginkluojasi. Jos nebepasitiki, kad tarptautiniai ginčai gali būti išspresti susitarimo keliu; o kuomet nėra tokių pasitikėjimo, tai tarptautinės politikos irankiu neišvengiamai virsta jėga.

Antra, fašistinės diktatūros laikais daugiausia preslyzu, t. y. žmonių ištikinimu, kad jos visagalinės. Savo preslyzu palaikyti Mussolini upuolė ir užkariavo Etiopiją, paskui isikišo į Ispanijos pietini karą ir padėjo gen. Frankui sutriusinti respublikos valdžią.

Tie patys preslyzu sumetimai paskatino Hitleri pagrobti Austriją, sunaikinti Čekoslovakiją, imti Lietuvai Klaipėdą. Po to jisai pasidavė „grąžinti“ Vokietijai Dancigą ir lenkų Pamari („koridorį“), — nežinant to, kad jau pernai metais jisai buvo įskilmingai davęs žodį visam pasauliui daugiau nebekelti teritorinių reikalavimų Europoje!

Duotą pasauliui žodį diktatorius gali sulaužyti, nes sa pa sauliu jisai „kariauja“. o melas yra tikrai karo gudrybė. Bet savo prizadą „pakelti tautą“ jisai atmesti negali, nes tai nupuldytų jo preslyzų žmonių akyse. Tokiu būdu Dancigą ir Pamari Hitleris turės bandyti paimti vienokiu arba kitokiu būdu. O kadangi lenkai yra pasiryžę tų teritorijų vokiečiams neuoti, tai sunku numatyti, kaip gali šia būti išvengtas karas.

Trečia, bloga ekonominė padėtis diktatūros šalyse. Žmonės visose diktatorių valdomose šalyse kenčia didele varga. Rusijos valstiečių buklė šią dieną, gal but, yra dar šiek tiek geresnė, negu kad buvo carizmo laikais. Bet italų gyvenimas prie fašizmo pablogėjo ir jie nerimsta, kai „il diuē“ liepia jiems vis labiau ir labiau veržti diržus.

Dar žymesni ekonominio gyvenimo pablogėjimai atnešti na ojų diktatura Vokietijos gyventojams. Nors jie dar nebadauja, bet įvairiu maisto pro

Iš Klaipėdos krašto gyvenimo

Greitu laiku Lietuvos ir Vokietijos vyriausybės žada pasiekti sarąšą tų kaimų, kurie abipus naujosios sienos leis į pasienio pasienio susisiekimo zoną. Iki tol įvairių Klaipėdos krašto kaimų gyventojai su mažu smalsumu tebespėjios, ar jų kaimas pateks į pasienio zoną ar ne. Tuo tarpu jau paaiškėjo, kad Silutės, miestai pasienio susisiekimo galės naudotis, gi Klaipėda, ne, nors šio miesto gyvenėjų daugumai tai tai būtų gana malonu. Pagėgių apskrityje sienos korteliu gaus beveik visų kaimų gyventojai. Krašto ūkininkai anksčiau labai mėgdavo įvairiais reikalais nuvykti Zemaitijon — pirkti medžių, arklų, sparnėčių ir tt., kasti durpių, samdytis šeimynos ir pan. Šenu ipročių daug kas ir toliau važiuos Lietuvon lurgavotis, nors

dėl mūto sienos ir valiutos taisyklių jau negalės pirkti, ko panores. Kaskart Vokietijos pliciečiai, vykdami per sieną, gali pasiinti tik po 3 markes.

Iš Lietuvos į Klaipėdą kelių vių judejimas šiuo metu nety mus, tik i uostą iš Kretingos atvažiuoja daug lietuviškų traukinių su prekėmis. Šiaip iš Lietuvos Klaipėdon važinėjus įvairius pareigūnais ir interesantais, turi reikalo su lietuvišku turty likvidavimų. Tarp kitko, nutarta likviduoti „Ryto“ bendrovę, o toks pats likimas tur but, laukia ir „Viktorijos“ viešbučio, nors klientų jam netruksta. Daug kambarių nuolat užimti, restorane lankosi lietuviai ir iš Reicho įvairiais reikalais atvykę vokiečiai arba turtingesni vasarotojai, tik žydų nei čieno nematyti, dėlto, kad prie lejimo pakabintas didelis užrasas „Zydai nepageidaujami“.

Klaipėdos uoste Lietuvos skiriamosios laisvosios zonos ikišiol dar nieku nesirkiria naukių uosto daliu. Ties lietuviškais sandėliais ikrauja Lietuvos prekes prižiūrint vokiečių vokiečių muitininkams. Praėjusią savaitę Berlyne pasirašyta visa eilė sutarčių, liečiančių laisvąją uosto zoną, joje darbininkus, mūto reikalus, valiutos bei pašto susisiekimo klausimus ir tt.

Kartu su prasidėjusiais prekiu transportais Nemunu iš Lietuvos į Klaipėdą ir atgal pagyvėjo ir medžių plukdymas. Iš Vilnijos ir Lietuvos jau nemaža sielių plaukia į Tilžę, Karaliaučių ir Klaipėdą. Ir Lietuvos garlaiviai didokus miško medžiagos gamyba nei iš tolo nepatenkina nuolat didėjančių dūstrijos ir statybos reikalavimų. Vyriausybės raginimu. šią dieną Vokietijoje visur turi būti labai taupoma įvairi miško medžiaga kurį jokių būdu neliečiama kurui sunaudoti tokių malkų, kurias galima butu sunaudoti pramonės ir statybos reikalams.

— Šiemet ar už metų laiko, ar dar vėliau — to, žinoma, niekas negali išpranašauti.

Karą galėtų nukelti Ilgesniam laikui i ateiti naujas „Munchenas“, t. y. Lenkijos ir anglų bei francuzų kapituliacija Dancigo klausime. (Naujienu)

Lietuva Europos ivykiu sukury

Atrodo, kad vėl gyvename klaidios ir kruvinos žmonijos nelaimės išvakarės. Mažas Lietuvos kraštas ir maža lietuvių tauta nieko negali nulemti ivykių eigoje, bet lengvai gali buti karo laukas.

Sios Europos daly karinio pasirošimo laikais sunki yra Lietuvos padėtis, nes jos kraštas arba Lenkijos—Vokietijos, arba Lenkijos — Sovietų Sąjungos arba Lenkijos — Vokietijos Sovietų Sąjungos ginkluoto konflikto metu gali buti, karininkų žodžiais tariant, operatyvinis karo veiksmų sparnas. Dabar Vokietijai ir Lenkijai svarbu turėti šis sparnas savo pusėje ir matyti Lietuvą esant sau pafanki. Dėl to gražių žodziu Lietuvai nesigailima iš jos didžiųjų

kaimynų pusės. Vokietija žada Lietuvai Vilnių, o Lenkija Klaipėdą ir dali Rytprusių, kad kaip nors lietuvius paviliuoti. Mat, didiesiems lietuvių kaimynams ne tik svarbi Lietuvos teritorija karo atveju, bet lygiai svarbi ir lietuvių armijos jėgos. Juk karą atveju Lietuva gali sumobilizuoti 250.000 žmonių kariuokuriai nugalėti reikėtų bent dvigubai tiek armijos pasiusti. Tiek Lenkijai, tiek Vokietijai, jeigu jos kada ginkluotai susiremtų, kiekvienas kareivis butų brangus. O ką bekalbėti apie pusę milijonų armija, kuri vienai ar kitai lietuvių kaimyninei valstybei tektų misti prieš Lietuvos armiją.

Nuokelta 3-čiam Puslapi

BRAZILIJA
Ateina Rio de Janeiro savikilmingais
DIDELE TINOJE
Rugpjūtį per B...
...
MASKV...
...
DIDELI A...
DRIDE.
Ispanijoje...
...
QUEIPO I...
ITALIJA.
Genero...
...
KINAI AT...
Prie Y...
...
CEKOSLO...
...
MILITARI...
EUROPON...
Brazilij...
...
GEN. FR...
KIJAI
Gen. I...
...
GABENA...
TOLIMU...
Is M...
...
riumenė

Pašto

si ir valiutos talalės pirkli, ko rt Vokietijos pi i per sienę, pa po 3 markas

(i Klaipėdą kele šiuo metu net stą iš Kretingos g. liekuviški tram mis. Šiaip iš Lie n važinėjus irva i interesantiai, liekuviški turų arp kitko, nutar ikyto" bendro, ikimas tur but, ktorijos" viešv ty jam netruksta y nuolat užmi, osi liekuviški is reikalais arba turtingos k žydų nei ženo, kad prie liejimo lelis užrasa idaujami".

aisvosios zonos ku nesirikiu nau iu. Ties liekuviš krauja Lietu iurizint vokiečių ankams. Pradž Berlyne pasiraš itarčių, lieciausia zono, joje darbu reikalus, valie usisiekimo klaus

rasidėjusiais pra is Nemunu iš lipėdą ir atgal edžių plukdyti ietuvos jau nema ių ir Tilže, Karo kda. Ir Lietuvoje kaus mės meda nei iš tolo at didejančių tybos reikalais es raginimu. Šia je visur turi be ma ivairi mišio okių budu neleid naudoti tokių ma butu sunašio tybos reik

metų laiko, to, zinoma, mioranašauti.

y nukelti ilgeateiti naujas y. Lenkijos zuzu kapitalizacijme. (Naujiencos

s. Vokietija žada, o Lenkija klaiptusiu, kad kaip paviliuoti. Mat, uvių kaimynams Lietuvos teritorij et lygiai svarbia nijos jėgos. Juk etuva gali sumo 10 žmonių kariu reikėtų bent dvijios pasiusti. Tik Vokietijai, jeigu nuolat susiremtų reivis buty brau albėti apie puse, kuri vieni ar kaimyninė valsty i prieš Lietuvos

šiam puslapi

Pasaulio Žinioms

BRAZILIJOS SAVAITE.

Ateinančio mėn. 3 dieną Rio de Janeiro prasidės „Brazilijos savaitės“ šventės su iškilmingais paradais.

DIDELI AUDRA ARGENTINOJE.

Rugpjūčio 16 dieną anksti rytą per Buenos Aires provinciją perėjo labai smarki audra su dideliemis liūtimis. Audra padarė daug nuostolių.

MASKVA. Havas praneša, kad Harbino, kad nušalintas Sovijų raudonosios armijos vadas Tolimuose Rytuose generolas George Schutern. Šią žinią paduoda japonai.

DIDELI ARESTAI MADRIDE.

Ispanijos komunistų partijos pirmininkas ir 60 partijos narių rugpjūčio 16 dieną areštuoti Madride. Visi areštuoti bus atiduoti karo teismui, ir griežčiausia, bus sušaudyti.

QUEIPO DE LLANO I ITALIJA.

Generolas Queipo de Llano dėl to sutiko išvažiuoti iš Ispanijos. Jis važiuos Italijon bus karinių atstovu Italijoje.

KARINAI ATMUSE JAPONUS.

Prie Yangtze upės, Vuhu apylinkėje kinų kariuomenė sužūdo japonus ir privežė juos pasitraukti atgal. Didelė japonų armijos dalis kėlėsi per Yangtze upę, bet kinai juos paskandino. Kita armijos dalis buvo paversta griuti atgal.

CEKŲ PROPAGANDA PRIES VOKIECIUS.

Cekoslovakijoje, kuri dabar grobta vokiečių, didesniuose miestuose kas nakti išplatunami lapai atsiskaidimui nukreipti prieš vokiečius, kuriuose raginami čekai ir slovakai priešintis vokiečiams, vyti juos iš savo krašto ir paliuosoti kraštą vokiečių vergijos.

MILITARINE MISIJA EUROPON.

Brazilijos gen. štabo viršis amerikis tik ką grįžo iš Sieraės Amerikos ir vėl rengiasi vykti Europon, kur žada aplankyti ivairias Europos šalis, o taip pat ir Vokietija.

GEN. FRANKO SKOLOS VOKIETIJAI IR ITALIJAI.

Gen. Franko vesdamas karnu su ispanais, pasidarė daug skolų Vokietijoje ir Italijoje. Dabar šitas skolas Franko turi atmokėti. Vokietija ir Italija reikalauja, kad gen. Franko savo skolų dali moketu grynais.

LENKIJOS APSIGINKLAVIMUI.

Anglija suteikė 8.163.000 svarus sterlingų Lenkijos apsiginklavimui. Šita paskola Lenkijos valdžios patvirtinta.

GABENA KARIUOMENE I TOLIMUS RYTUS.

Iš Maskvos Havas praneša, kad pastaruoju laiku Sovietų Rusija pradėjo siųsti didesnę kariuomenės dalis i Tolimus Ry-

tus ir stiprintis Tolimuose Rytuose. Esą bijoma, kad gali pri-seiti rusams kariantai su japonais, ypač dabar, kai eina tarp-japonų ir mongolų karas.

VOKIETIJOS EKONOMINE MISIJA.

Pastaruoju laiku Sovietų Rusijoje lankosi vokiečių ekonominė misija. Rusai, mat nori susitarti su vokiečiais kaiku-riais ekonominiais klausimais.

Tuo pačiu metu, kai rusai tariasi su vokiečiais, kaip sustiprėti ekonomiskai, tariamasi su angliais ir prancuzais, kaip kaip sustiprėti militariniai ir kaip lengviau sumušus vokiečius, jei tie mėgintų pulsti bile kurią nors Europos valstybę. Vis dėl to atrodo juokingai. Bet tokia jau yra tarptautinė palitika ir tarptautiniai valstybių interesai.

STUDIJOJA ISPANIJOS ATSTATYMO PLANA.

Generolas Franko studiuoja Ispanijos atstatymo planą. Jam teks labai daug darbo ats-tatyti Ispanija kuri liko sugriau-ta beveik per trijų metu karą.

ROMA. Italijoje laukiamas Ispanijos diktatorius gen. Franko. Jam bus suręngtos iškil-mingos sutiktuvės.

KONCENTRACIJOS STOVYKLOJE 12 LIEUVIŲ

Pasibaigus Ispanijos nami-niam karui daug tarptautinės brigados kareivių perėjo Pran-cuzijos sieną, kur jie visf apie 500.000 žmonių, patalpinti koncentracijos stovyklų netoli Vidurmečio jūros. Šios stovyk-loje, kaip laikraščiai praneša, yra 12 lieuvių, kurie taip pat kariavo vyriausybiniukų eilėse ir buvo tarptautinės brigados kariai-savanoriai. Apie 50.000 karių ispanu iš sios stovyklos grįžo atgal i Ispanija.

ARESTAI DANCIGE.

Pranešimai iš Europos sako kad Dancige pačioje policijpje kuri yra vokiška, susektas są-mokslas: Keliolika sąmokslinikų areštuota.

CILE GAL NUTRAUKS SANYKIUS SU ISPANIJA

Ir Pietų Amerikos valstybe - Cile - turi nesupratimų su Europos valstybėmis, su Ispanija. Šitas nesupratimas dar tebetesiamas iš Ispanijos pilie-tinio karo laikų. Mat, Cile's ats-tovybėje, pasibaigus karui, pa-sislepė daug respublikonių, kuriuos Frankas reikalauja iš-duoti. Bet Cile's atstovybė jų neisidave ir atsiklausė savo vyriausybės. Vyriausybė atsakė, kad Frankas negali reikalauti jų išduoti ir esą Cile' ju Franko neisduos, nes visi tie pabėge-

liai yra jos teritorijoje - atsto-bėje. Cile's puse palaiko daug-mas Pietų Amerikos valstybiu, o taip pat ir Brazilija. Kuo tas ginčas baigsis dar nežinia, spėjama, kad gali nutrukti tarp Oile's ir Ispanijos diplomatiniai santykiai.

CEKAI SVETIMSALIŲ LEGIONE

Daug buvusios Cekoslovakijos armijos kariškių, karininku ir paprastu kareivių stoja i Prancuzijos svetimsalių legio-ją. Jau iš žekų yra sudaryti ba-talionai, kurie greitai laiku vyks i šiaurine Afriką.

AFRIKOJE BUS ISTEIGTA KOLONIJA IVAIRIU KRASTU POLITINIAMS PABEGELIAMS.

Amerikos J. V. parlamento atstovas Hamilton Fish patieks ivairioms Europos valstybių vy-riausybėms sumanymą, kad Afrikoje būtų isteigta kolonija ivairiu kraštų politiniams pabė-geliams. Kaip šitą sumanymą pa-rems kitų šaliu vyriausybės, ne žinia.

PASAUKTI ATSARGINIAI KARIAI.

Italijos vyriausybė pašaukė kariuomenėm atsarginius kari-us nuo 1902 iki 1910 metų gimimo.

LENKIJA NESIINTE-RESUOJA.

Pereitą savaitę pasakė kal-bą Dancigo nacių vadas, kurioje jisai pažymėjo Dancigo prijun-gimą prie Vokietijos. Lenkija i šito nacio kalbą visai dėme sio neatkreipė.

VOKIETIJA BUS STIPRIAUSIA VALSTYBE ORE.

Vokietija pradėjo gaminti naujo tipo karo lėktuvus, kurie esą pasižymi savo ypatingu ge-rumu. Dabar Vokietija atkrei-pusi visą savo dėmesį i karo lėktuvų gamybą, kad padaryti ją stipriausią valstybę.

LIEUVOJE STREIKUOTI NEGALIMA.

Kauno miesto stovybos dar-bininkai paskelbė streiką rei-kaudami žmoniškesnių darbo sąlygų ir didesnio atlyginimo. Tačiau Lietuvoje streikuoti ne-valia ir visi streikuojantieji dar-bininkai, kaip laikraščiai rašo bus smarkiai nubausti.

JAPONIJA EUROPOS KARE NEDALYVAUTU.

Anglija ir Prancuzija ma-nanti, kad kilus karui Euro-poje, Japonija tame kare neda-lyvautų, nes jai yra labai daug rūpestių Tolimuose Rytuose. Ji kariauja su kinais, kariauja su mongolais. Tai labai sunku ir nežinia dar kuo gali baigtis jos pradėtas karas. Taip kad Ro-mos-Berlyno ašies japonai nei kiek nesustiprina.

Neišvengiamas didelis Europoje krizis

Vokiečių — prancūzų incidentai pasienyje. Dancigo klausimas atėrėja

Europoje padėtis darosi vis labiau itempta. Dancigo klausimas vėl "kreipia visos Europos dėmesį. Vokiečiai pasiryže net greitai laiku Dancigą aneksuoti. Jeigu vokiečiai savo užsis-pirimą stangis ivykdyti ir jei lenkai priešinsis, tai „laisva-me mieste“ ir lenkų „korido-riuje“ gali kilti pasaulinis ka-ras, kurio taip labai bijosi visa Europa ir prie kurio visos valstybės rengiasi. Italų spaulda la-bai daug rašo apie Dancigo rei-kaį ir pataria lenkams įsuleis-ti vokiečiams, arba geruoju susitarti su vokiečiais. Mat ita-lai daugiausia bijosi karo, jė-tiek išvarginti su Abisinija ir su Ispanija kad jems būtų didelis smugis dabar stoti karan su vokiečiais. O to ji turi laikytis, nės su Vokietija susitarusi ir pasizadėjusi jai padėti. Vokiečių spauda vis kartuoja tą patį kad esą Dancigas yra vokiečių teritorijos dalis ir ji turi pir-mkląusyti Vokietijai. Pastarosio-mis dienomis vokiečių-pran-cuzų santykiai ima blogėti. Pranešimai sako, kad Vokietii-jos-Prancuzijos pasienyje ivy-ko net konfliktai, kur vokiečių kareiviai užpuolė prancuzus. Žodžiu, Europoje apie kito mė-nesio pradžią gali būti daug naujų ivykiu ir, gal but, skaud-zių ivykiu.

Didelis gaisras Lietuvoje

Ugnis nušlavė Gergždų miestelį ir du apylinkės kaimus

Havas iš Kauno praneša apie milžinišką gaisra, kuris ivyko rugpjūčio mėn. 16 dieną pava-karyje. Havas praneša, kad gaisras ivykęs Garžba mieste lyje, Vokietijos pasienyje, Kre-tingos apskrityje. Gaisras kilė sproguis gazolino tankams ir momentaliai ugnis išsiplėtė vi-same miestelyje. Ugnis sunaikė no didesne miestelio dali, apie 250 namų. Be to, ugnis pasiekė ir nuostolingą gaisro.

Lietuva Europos ivykiu sukury

(Tasą iš 2-tro pusl)

Lietuva nori būti šalimais liaudininkų „Liet. Žinios“ ir nuo savo kaimyniniu valstybių krikščionių demokratų „XX am-kivirto arba, kitaip tariantr bu-žius“, irodinėdami, kad vyriau-ti neutrali valstybe. Toliau ma-sybė pasitiekė visuomene, kaip ža norėti, reikia išlaikyti tas neu-tralumas ir neduoti progų ivai-riems kaimynų itarimams. Bet iš kitos pusės reikia žinoti, kad Lietuva nepripažistą bet kuria-kaina neutralumą. Kiekvieną bą-bandanti pažeisti savo neutralu-mą ir savarankumą pasitikis Lie-vos armijos patrankos ir kiek-viena lietuvio troba gins savo valstybės nepriklausomumą. Kad Lietuva būtų pajėgi iš-laikyti ginkluotą neutralumą, tu-ri ji pati būti viduje stipri, turi jos gyventojai būti atsparus bet kuriai svietimos valstybės propa-gandai, nes kiekvienas kraštas jau gerai, yra pliusu, yra ir mi-samyšis paskatintų priešus pasi-naudoti ir Lietuvos nepriklauso-mumą pažeisti. Dėl šių sume-timų buvo sedaryta iš triju sro-vių atstovu jos vyriausybė prie-šaky su gen. Cernium. Tautinin-ku „Liet. Aido“ buv. vyr. redak-torius V. Alantans „Vaire“ (nris 29) nurodė du budengus dabar-tinės vyriausybės brožuus.

„Visų pirma ši vyriausybė — rasė jis—musų nepriklauso-mybės istorijoje yra pirmoji vy-riausybė, kuri neturi opozicijos. Prieš tai buvusios vyriausybės oficialios opozicijos taip pat ne-turėjo, bet iš tikruju, visi žino-me, ta opozicija buvo. Antra vertus, ši vyriausybė nėra srovinė vyriausybė, — jei taip būtų, tai prietarautu kons-titucijai — nors ir sudaryta sro-viniu principu: šalia kurių, i-ją ieina ir srovių atstovai“.

Cia pat tenka pažymėti, kad šioj vyriausybėj nėra lieuvių so-cialdemokratų srovės žmonių, ta-čiau jos veikėjai yra sąlyginai ta prasme palankiai jai nusi-teike, kad jinai ivykdytų kai-kurių vidaus gyvenime reform-atmainų. Panašiai rašo dabar

VILLA BELLA

Žemės sklypai išsmokėtinai nuo 45000 j mė-nesį be įnašų ir palūkanų Perduodame ir gatauš namus išsmokėtinai su labai mažu įnašu

Teirautis sekmdieniais: Praga Jaquithy, 2A (baras), Finalas bondės 32 — Villa Prudente Rašinė: Largo da Misericordia N.º 23 2.º andar salė 216.

(Antigo N.º 2)

Lietuviams Legalizacijos ir Registracijos dokumentus

parengia A I D O redakcija skublai ir sažiningai

Rua da Moóca 1721, Tel. 2-1123

LIETUVIŲ DĖMESIUI

Siuvykla Rubas

Siūvami rūbai sulyg naujausių madų, darbas atliekamas diplomuoto ir su didele praktika siuvėjo. Darbą atlieku sažiningai ir už jį atėkau. Didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų.

Galima kreiptis kasdien iki 9 val. vak. taip pat ir sekmadieniais Atėkomasis siūvėjas

Jonas Čižinauskas.
67 - AVENIDA ZELINA - 67
VILLA ZELINA.

žemės sklybas

Parduodamas žemės sklypas Alto da Moóca didžio 995 kv. metr. Teirautis: Rua dos Gusmões, 478, Telefonas: 4-4979, pas Virgilio.

Parduosiu arba nomuosiu krautuve ant namo vertės 8:000\$000 Teirautis Rua Ruy Barbosa, 354 (Bella Vista)

Petras Kislius paicško Kanolius Obelkio, kuria gyvenés Porto Felix, Kas kas ieškomojo adresą, be jo paties pažymų išsiųpti: P. Kislius, Rua da Moóca, 1721

Sklypas ir namas

Parduodamas žemės sklypas su namu, žemės plotas 7x48. Labai geroje vietoje Rua Siqueiro Bueno N. 371 Agua Rasa.

Nemokamas

Ligonų apžirėjimas kasdien nuo 7 iki 9 val. vak.

Rua José Paulino Nr. 485, sobratoja, tel.: 5-6307.

Virė Lietuviškos Vaistinės

“JOSÉ PAULINO”

(Vaistinė su laikrodžiu priešais Light)

Ultra violetiniai ir infra raudonieji spinduliai, Diatermija.

SIUVYKLA “ESTAN”

STASIO SLIKTOS

gerai žinoma visiems lietuviams Rua da Conceição 79-A, Fone: 4-1940 (prie pat stoties Luz)

atidarė naują skyrių - antrą siuvyklą, Braz rajone, prie stoties Norte ir Braz.

RUA DR. ALMEIDA LIMA, 19

GALECKO SIUVYKLA

Siūva rūbus pagal naujausias madas iš įvairiausių medžiagų - vietinių ir užsienietiškių. Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atliekamas sažiningai, diplomuoto siuvėjo Galecko prižiūrimas.

TAD VISI IR SIUVASI RŪBUS GALECKO SIUVYKLOJE.

RUA DUQUE DE CAXIAS, 257

Tel. 4-1457

Daržai ir Ukiai

Netoli stoties Carvalho de Araujo suburbio Central do Brasil, parduodame geriausios žemės daržams ir nedideloms ūkiams. Žemė apaugusi mišku. Yra pakankamai vandens. Žemės kaina - tik 300 - 400 reisų kvadratinis metras. Geri keliai ir arti esančios stotys duoda galimybės užvesti paukščių ūkį, verstis daržininkyste, kitokių kultūrų auginimu ir įrengti poilsio namus.

Sklypai nuo 10.000 metrų išimokėjimui pradedant nuo 50\$000 Savininkas. Cia de Agr. Imigração e Colonização.

Pardavimų Raštinė: Rua São Bento 17, Tel. 2-4549, S. Paulo Sekmadieniais ir šokiadieniais ištisa savaitę galima teirautis vietoje, krautuveje prie Carvalho de Araujo stotį pas ANTONIO KRISTEN.

Traukiniai iš stoties Norte išeina: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14,30.

Įregistruota nr. 45 iš 10-12-38 trečioje apylinkėje.

NETURI PINIGŲ? REIKIA GERO KOSTIUMŲ?

ad nieko nelaukdamas kreipkis siuvyklon

Vilnius

Matriz: Rua da Moóca, 3027 Tel. 2-8854. Filial: Pr. Julio Mesquita, 60 Tel. 4-5015.

Kur pasisidinsi geriausios medžiagės ūlute mokėdamas į mėnesį po 20\$.

O taip pat dia gausi neperšalimą apsiaustą (capa) tokio mis pat sąlygomis.

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujiniu ligu specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suauguslems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 3 v. v.

RUA DA GRAÇA, 235 TEL. 5-1451 S. PAULO

Lietuviu Jaunimui

DEMESIO!

Norėdami dėvėti gražiai pasiūtus rūbus ir pigiau negu kitur tik pas Paulo Ambrozevičius, kur darbas atliekamas sulyg naujausių madų vyriškų ir moteriškų.

Lietuviai, išnaudokite laiką sekmadieniais ir vakarais. Užleiskite ir įsitikinsite, nes darbas atliekamas neblogiau kaip São Paulo centre, bet daug pigiau.

Talpat yra gražus pasirinkimas moderniausių medžiagų

PAULO AMBROZEVIČIUS

RUA CICALMES NR. 52 - V. BELLA - S. PAULO

CHIROMANTE

MME. SEDEFA

Turėdama mokslo ir dailės daugelio metų patyrimo šioje srityje, siūlo savo patarnavimą. Noturite pasisekimų ir esate nolaimatingas šeimoje ar komercijoje? Turite rūpesčių? Norite sužinoti savo draugystės ateikyrusį asmenį? Nerite pasislinti bet kokį blogą? Nerite turėti geros kloties darbų? Turite kliūčių vedibose? Kreipkitės į MME. SEDEFA, kuri suteiks gerą, garantuotą ir greitą patarimą. Rua Lavapés, 262, bondės ir omnibusai prie durų. Priėmimo valandos kasdien nuo 8 iki 20 valandos. Sekmadieniais tai pat. Aplankykite, kad įsitikintumet.

Konsultas 5\$000

Parduodamas namas

Parduodamas namas ir plotas 7,50 alkeres, Paranapanemoje. Tartis su Antonio Kapervas, Rua 24 de Maio 275 (Hotel Gerosa)

Carminativo Plazuka

Yra išbandytas kaip geriausias medikamentas, vaistas, nuo ligų: skilvio, kepenų, vidurių, galvos skaudėjimus, svaigulio ir kitų ligų.

Gera sveikata?

Carminativo Plazuka

Parduodamas visose vaistinėse Sandelie: Buono Cia, Rua Maria Candida, 187, S. Paulo Reikalingi atstovai į interiorą

Pardudami baldai

Dėl skubaus išvažiavimo skubiai parduodami miegamosios kambario visi baldai ir naujas dviratė vokiščių firmos. Viskas labai pigiai. Taisantis Otto, Rua Viskonda de Inhomirim Nr. 931 Juozas Sukonis ieško savo brolių Petra. Kas žino jo gyvenimą vietą, bei jo paties prašau atsilipti šiuo adresu: J. Sukonis, Rua da Mooca 1721, S. Paulo.

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diėgliai ir kitos ligos gydoma BE OPERACIJOS. Įvairios Moterų ligos gydomos irgi BE OPERACIJOS, tik su inžeksonais. Jei sorgi, tai šiandieni pat kreipkitės pas

Dr. Paulo Licciardi

Medikas - Operatorius Santa Casa

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 15 iki 19 val. vak. Gyv. Vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bon Retiro). Tel. 5-4175 - S. Paulo. PASTABA: Vyksta į namus bile v. da, diena, naktį.

Kur tik busi, neužmirsk "Aido"

Jis parduodamas;

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampe; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retiro: Laužio krautuvėje - rua Aymores ir kampe rua Carmo Ointra; Koskoje - kampe J. Paulino ir Silva Pinto; V. Anastazijoj Kirilausko krautuvėje; V. Zelina: J. Bernoto krautuvėj - rua S. N. Jurgelvičiaus krautuvėj prie bažnyčios; Mokoje - kampe rua da Mooca ir av. Paes de Barros kioskoje. Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj. Rua Candindó, 478 Stankevičiaus krautuvėj; Lapoje, kioskoje prie stoties.

SANTO ANDRÉ:

S. P. R. stoties kioskoje.

SANTOS:

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praėkite redakcijai, o redakcija tuos pašalpins. Aidas turi būti visur parduavinėjamas, visur platinamas, Nė vieno kampe lie tonelieka, kur nebūtų Aido.

Skaitykite Ir kitus raginkite

SKAITYTI "Liet. AIDA Braz." PRENUMERATA 12\$

Dr. ADOLPHO TAUBKIN

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotekos, žemės pirkimas bei pardavimas ir t. t.) Skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, antras aukštas, Tel. 2-4214 Atdaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak

KALBA LIETUVIŠKAI.

LABORATORIJA - MEDICINISKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo išapumo ir išmatų) Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštas. Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS YRA "Lietuvių Aidas Brazilijoj"

nes jis remiamas tik savų skaitytojų. Jei dar nesij "Aido" prenumeratorių, tuojaus stokit į juos eiles

KAVA "DOM BOSCO"

Lietuviai visur reikalaukite ir pirkitė kavą DOM BOSCO. Tai gyna pirmos rūšies kava.

Sociedade Torrefação de Café "Dom Bosco" Ltda

Rua da Mooca, 305-A Tel. 2-1123.

Dr. A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujiniu, veneriniu ir moterisku ligu specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak. Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5.

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março) Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijoje, Rygoj ir Rio de Janeiro.

Vidujiniu ir nervų, reumatizmo ir nuomare ligų specialistas. Gonorėja - Sifilis. Gydymas kalnų saule. Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga, 139 1-ma salė Tel. 4-05

DR. A. CANDIA

Venerinės ligos:

TRIPERIS (Visose stadijose - aštrus ir kroniskas.) SIFILIS. Priėmimas nuo 9-12 ir nuo 3-7. Sekmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas.

Telefonas: 4-0218

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

R. 15 DE NOVEMBRO, 193 sobroloja Tel. 2-6393.

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: cart. professional, carteira de identidade.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

LIETUVIAI, DĖMESIO!

Kiekvienas pasistenkite pažinti SIUVYKLA LIETUVA

KAZIO ŽEBRAUSKO

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame.

Lietuvių siūvyklų yra daug, bet SIUVYKLA LIETUVA tik viena.

Rua General Ozorio Nr. 161. - S. PAULO

DANTU GYDYTOJAS JOSĖ LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antige 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cida-bro purceleno 8\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

VOKIEČIŲ FOTOGRAFIŲ ĮSTAIGA

"BERNARDO"

Isteigta 1890 metais

Atlika įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidiname, o taip pat ir su dažais. Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Dar iš fotografijų

Arthur Schamid

Rua São Caetano 447 (senas, 103-111 S. Paulo) Telefono 4-5576.

ANTANAS SIMBELIS ISVAZIUOJA LIETUVON DIRBTI BRAZILIJOS KONKULATE

Antanas Simbelis, ilgas me tus dirbes Lietuvos Konsulate São Paulo, šio mėne. 30 dieną išvažiuoja Lietuvon dirbti Brazilijos Konsulate Kaune. Isteigus Brazilijos Kkonsulatą Kau ne, reikalinga tenai ir Lietuvos tarnautojų, ir Antanas Simbelis kaip jau prityvus konsulato tar nautojas, buvo pakviestas i Brazilijos konsulatą.

Pats konsulas išvažiuoja i Europą ateinančio mėn. pradžioje. Konsulatas pradės veikti spalį mėn.

rskp.

MOKOS MOKYKLOS DE-SIMTMETIS.

Si mėnesi sukanka 10 me tu, kaip buvo isteigta pirmoji lietuvių mokyklą São Paulo mieste, Mocos rajone. Ta pro ga mokyklų vadovybė rengia pirmosios lietuviškos mokyklos Brazilijoje isteigimo paminėji mą su tam tikra programa. Mokyklos dešimtmečio paminėji mas ivyks rugpiučio mėn. 19 dieną, šeštadieni, Mocos moky kloje salėje, Rua Lituania 76. Lietuviškos mokyklos šventėje pakviesti dalyvauti ir Brazilijos vadovybės asmenys.

RYTIECIAI RENGIA VAKARA.

Rugsėjo mėn. 2 dieną L. M. M. R. Rytas rengia vakarą ir prašo, kad kitos Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centro organizacijos tą dieną nerengtų parengimų.

X. Y.

SU ŠIO NUMERIU PRADEDA ME SPAUSDINTI „AIDA“ DVIEM KALBOM.

Skaitytojams žinoma, kad Brazilijos Teisingumo ministe ris išleido parėdymą, kad svet imšalių laikraščiai būtų spaus dinami dviem kalbom. Šio pa rėdymo privalo griežtai laikytis visi svetimšaliai, jei nori turėti savo laikraščius. Taigi, to istatymo privalome ir mes, lie tuviai laikytis ir leisti „Aidą“ dviem kalbom - lietuvių ir por tugalų. Su šio numeriu ir pra dedame laikraštį pagal naują valdžios parėdymą. Kiek mums galimybės leis, stengsimės laik raščio puslapiu skaičiu didinti, žinoma, laikysimės to, kad laik raštis gafėtų išsilaikyti. Nes su naujuoju parėdymu, padidejo ir išlaidos, o be to, svetimšalių laikraščiai apdėti atskirais mo kėščiais.

Pradedant naują laikraščio fazę, „Aidas“ kiek susilpnėjo bet tikimės, skaitytojų pagalbą, išlyginti jo suplonėjimą ir laikraštį stangsimės kiek gali mybės leis didinti.

„Aido“ redakcija.

REIKALINGAS VAIKAS.

Skubiai reikalingas berniukas Stasio Galecko Siuvyklon, Rua Duque de Caxias, 257.

MEDŽIO APDIRBIMO DIRBTUVE.

Šiuo pranešama, kad lietu vis M. KIRILAUSKAS. atidarė Villa Prudentėje, Rua Cor. Pacheco Chaves, 90-a (tel. 3-0418) medžio apdirbimo dirbtuve, ku rioje galima užsakyti medžio įvairius išdirbinius. LIETUVIAMS DAROMA DIDELE NUOLAIDA.

DORINO KINAS JAU VEIKIA.

Teko patirti, kad Stasio Dorino ikno teatras jau veikia Villa Anastazijoje. Kina ne pirkto, kaip buvo skelbiama, o išnuomavo. Dabar Dorinas de da pastangų gaufi iš Lietuvos kino kronikos.

Taigi, turime ir lietuvišką kino teatrą.

S. p.- tis.

PERKELE DIRBTUVE.

Jonas Krikštolaitis, kapidų fabriko savininkas, ilgą laiką turėjo savo dirbtuves ant Rua Newton Prado, bet šiomis dienomis visų dirbtuve perkėle i nuosavus namus, Villa Prudentes rajoną, Rua Coelho Netto, 68.

Kapidų fabrikantai yra du S. Paulyje ir abu lietuviai, J. Krikštolaitis ir J. Valaitis. Abu daro gerą bizni ir turi labai plačią rinką visoje Brazilijoje. Savo atstovus jie turi beveik kiekviename astade.

B-tis.

BRAZILIJON ATVYKIMO ATESTATAI.

Kas yra pametes savo užsienių pasus ir negali sutvarkyti savo dokumentų, legalizuoti savo padėti Brazilijoje, tam reikalinga išsiimti iš uosto policijos atvykimo liudijimai (attes tado de desembarque). Šitokių liudijimus išrupina labai greitai iš Santos ar Rio de Janeiro uosto policijos „Aido“ redakcija. Kam reikalingi tokie liudijimai, prašoma kreiptis i redakciją, Rua da Mooca, 1721.

MEDVILNES ISVEZIMAS UZSIENIN.

Iš São Paulo estado meldvinės išvezimas užsienin, ypač Anglijon, šiais metais smarkiai padidėjo. Apie 23 tukst. tonų daugiau šiais metais išvežta Anglijon medvilnės, negu per reitais metais. Anglai braziliška medvilnė labai patenkinti. Ir iš tikruju, šioji žemės ūkio kul turos šaka pastaraisiais metais labai pakilusi savo kokybe.

ZEMES SKLYPAS VILLA MARIA.

Villa Maria parduodamas žemės sklypas labai geromis sąlygomis. Sklypo didis 480 kv. mtr., labai gražioje vieto je, prie avenidos ir a ikstės. Teirautis pas J. Valaiti, Rua da Graça N. 607, Bom Retiro.

Vietos Lietuvių Gyvenimas

VALSTYBES KONTROLES ATSTOVAS LANKOSI PIETU AMERIKOJE.

Laikraščiai praneša, kad i Pietų Ameriką atvyko Lietuvos valstybės kontrolės atstovas p. Grabauskas, Dabar valstybės kontrolės pareigunas lankosi Argentinoje, Buenos Aires mieste. Esą bus daroma revizija Lietuvos atstovybėje. Po to p. Grabauskas gal užsuks ir i São Paulo, kur taip pat gyvena Lietuvos valdininkų. Butu labai gerai ir sveika kad padarytų reviziją ir patikrintų šia mokyklų statybos reikalus, nes mums atrodo, kad su tomis statybomis yra padaryta „pamamų“. Juk Lietuva tiek pinigų yra siuntusi čia visai neat sakingiems asmenims, kurie su tais pinigais darė, ką išmanė: varė visoki bizni, pirkto sklypus „budavojo“ namus, steigė spaustuves ir kt. O kur tas viskas yra šiandien? Taigi, mūsų manymu, revizija nepro šali būtų padaryti. Juk tiek tukstančių Lietuvos išdo pinigų čia su kišta, tai, rodos, valstybės kontrolė turėtų žinoti, ko kiam fikslui jie buvo sunaudoti Parque das Nações mokyklos statymas kiek kaštavo? O dabar kam tie namai reikalingi. Reiktų patikrinti, kokiam tikslui tie namai buvo statomi, jei jie lietuviams nereikalingi?

Krapštukas.

KAS REMIA „LIETUVI“

„Aide“ jau senai buvo rašyta, kad „Lietuvis“ remiamas Lietuvos valdininkų po to, kai iš jo atimtos pašalpos. Daugelis tam netikėjo ir kalbėjo, kad čia esantiems Lietuvos valdininkams vienodi yra visi lietuviški laikraščiai ir dėl to, jie negali vieno remti ir jam pinigų duo

ti, o kitus smerkti. Tačiau pasirodo, kad „Aidas“ rešė tei sybe. Stai pereito „Aid“ dienio laidoje „Lietuvos“ paskelbė vi šią sąrašą, kas jam duoda pinigų. Sarašė mes matome visų čia gyvenančių valdininkų pavardes, kurie „Lietuviui“ au koja šimtinėmis.

Vis dėl to keista, kad „Lietuvis“ gyriasi, jog jisai tiek daug skaitytojų turi, o negali išsilaikyti iš skaitytojų, reikia kad ir Lietuvos išdo pinigų dalis dar eitų jo palaikymui. Matyt, labai prasti popieriai su „Lietuviu“, kad jau jo pagaf bon eina lietuviškų mokyklų mokytojai ir konsultų tarnautojai ir net pats ministeris Auks tuolis.

Tegul „Lietuvi“ remia kas nori. Čia tik galima pasakyti tai, kad „Aidas“ jei ką parašo tai visuomet pasitvirtina. Vadinasi Aidas niekumet nemo luoja.

Rysu Kultūra

Apie rysų kultūrą esu kiek rašęs. Dar keletą žodžių noriu išsitariti dėl tos pačios kultūros butent: apie sėklą ir jos rūši.

Jau esu minėjęs, kad yra įvairių rūšių rysu, bet geriausi esti Agulha, dourado ir japão. Situ rysų ir kaina yra geriausia Taigi, ukininkas sėdamas rysus, turi žiūrėti kokią sėklą sėti, kad iš to būtų daugiau nau dos. Sėklą turi parinkti gerą, kad grūdai nebutų ligoti, nebu tų paraude, nes iš ligotu gru du, jei mes juos sėsime, gau simės netikusi derlių ir nesveikus javus.

Jeį pavasaris esti šaltas, tai rysų augimas yra daug lėtes nis. Tą jau kiekvienas ukininkas žino ne tik čia ukininkau damas, bet tai praktika ir iš Lietuvos. Jei orai šalti, pasėti

Gatavos Karteiros

Šią savaitę parengtos ir išimtos iš policijos - Delegada Especializada de Entrada, Permanencia e Sabida de Estrangeiros, Karteiros de Identidade Para Estrangeiro Modelo 19, siems lietuviams:

- Adolfui Aiskiniui, Andriui Plentui, Augustui Aiskiniui, Andriui Vilkaičiui, Jonui Vitoniui, Juozui Vigeliui, Jozefinai Bikus, Juozui Vaikšnoriai, Ipolitui Tilunui, Ignui Bulotui, Petrui Minkevičiui, Petrui Zabulioniui, Pranui Balčiunui, Stasiui Kučinsčiui, Kostui Selgiui,

Visiems čia išvardintiems lietuviams parengė dokumentus legalizacijai ir Karteirai Aido redakcija. Kas nori tikrai są žiningo patarnavimo, tesikreipia Aido redakcijon. Be to, parengiami dokumentai ir išimokėti nai.

Javai iš lėto dygsta ir iš lėto auga. Bet vos tik oras pašaldaro palankus, atšyla, rysai pradeda smarkiai augti ir rysų stiebas atveju, po šalto pavasario, rysai dažniausia išgula.

Yra ir kitų priežasčių, dėl kurių rysai išgula. Jas reikia ukininkui surasti ir šalinti.

Rysų stiebas buna silpnas ir jie išgula taip pat, jei dirvožemis turi per daug azoto, o per maža fosforo ir potaso, jei rysai susodinti per daug tankiai, prie kurių saulė neprieina ir nelėdžia išsivystyti stiebuli, ir kt. Kad rysai neišgulyt, reikia duoti dirvai reikalingų trą šu sėti retai, paaugėjusius, reikia nuplauti, žinoma, tik atar giai, kad nepakenkus lapams, kur sukrautos rysų ankštys. Dilgė

Dėmesio

Šių metų rugsėjo mėn. 2 dieną, L. M. M. R. "Rytas", savo nuomuojamose salėje, Rua Conde de Sarzedas, 170, rengia

VIEŠA VAKARA

Bus suvaidinta 4-14 veiksmų jaudinantj drama

"PRAEITIES ŠEŠĖLIAI"

Ši drama parodo carinės Maskvos turtuolių gyvenimą, Sibiro kalėjimai, šeimyninė laimė ir tp. Tad niekas nepraleiskite progos pamatyti šią charakteringą dramą. Po vaidynimų šokiai iki 4 val. ryto. Pradžia 8 val. vakaro

Pastaba. Nepilnamečiai iki 14 metų amžiaus nebūs įleidžiami, o virš 14 metų vaikai galės atsilankyti tik su tėvais

Rengėjai

Laikas Pinigai.

ir įrodyti savo legalų apsigyvenimą Brazilijoje. Nustatytas terminas baigiasi, tad lietuviai privalo susirūpinti ir sutvarkyti savo dokumentus. AIDO redakcija jums padės šiame reikale, ji parengs visus dokumentus tvarkingai pigia kaina ir jums nereikės gaišti laiko ir bereikalo pamesti darbo dienas. Laikas yra pinigai; O kad tuos pinigus sutaupytumėte, kroipkytes į AIDO redakciją.

Rua da Moóca, 1721 nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro.

Cartorio Adalberto Netto

Registro de Títulos e Documentos.

3º Oficio

Ivairių dokumento registracija: asmeniški, organizacijų, statų, kontraktų, valdymo, vi sokių liudijimų ir tt. Largo do TesourNº 20

Tel.: 3-8018